

Aan de gemeenteraad

Gemeente Bloemendaal
Postbus 201
2050 AE Overveen
T 14 023
www.bloemendaal.nl

Datum : 25 februari 2025
Zaaknummer : 1298773
Behandeld door : College van B&W
Onderwerp : Gezondheidsmonitor jongvolwassenen 2024
Verzonden :
Bijlage(n) : Gezondheidsmonitor jongvolwassenen 2024 gemeente Bloemendaal

Geachte leden van de raad,

De Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2024 is een online vragenlijstonderzoek dat inzicht geeft in de (mentale) gezondheid, leefstijl en het welzijn van Nederlandse jongvolwassenen van 16 tot en met 25 jaar. Het is de tweede keer dat dit onderzoek plaats heeft gevonden in GGD-regio Kennemerland. De vorige keer was in 2022. Dat maakt het mogelijk om de resultaten over de tijd te vergelijken. In deze brief lichten we de resultaten voor Bloemendaal kort toe. Vervolgens geven we aan wat we doen met deze resultaten.

Onderzoeksopzet

Van april tot begin juli 2024 konden jongvolwassenen een digitale vragenlijst invullen. De vragenlijst is onder de aandacht gebracht via een social mediacampagne. De vragenlijst is ingevuld door 252 jongvolwassenen uit de gemeente Bloemendaal, 4.008 jongvolwassenen uit GGD-regio Kennemerland en 135.666 jongvolwassenen uit heel Nederland. Hieronder volgen de belangrijkste resultaten uit het onderzoek.

Resultaten

Bloemendaal scoort op bijna alle gezondheidsthema's positiever dan in 2022 en positiever dan de regio en Nederland. Dit geldt echter niet voor de thema's alcohol en roken, risicovol social media gebruik en anticonceptie. Daarin wijken wij negatief af van de regio en Nederland. Bij alcohol en roken is de problematiek toegenomen ten opzichte van 2022.

De vijf kernboodschappen:

1. Jongvolwassenen in Bloemendaal zijn bovengemiddeld gelukkig en tevreden

Bloemendaal presteert op dit onderdeel beter dan de regio en Nederland.

- Bijna 90% is tevreden met zichzelf en hun leven; 77% met hun lichaam.
- 72% ervaart hun gezondheid als (zeer) goed; twee derde voelt zich vaak gelukkig.

2. Mentale gezondheid in Bloemendaal blijft zorgelijk, maar is wel sterk verbeterd

Overall zijn de uitkomsten rond mentale gezondheid beter dan in de regio en Nederland en ook verbeterd ten opzichte van 2022. Nog steeds blijft er reden tot zorg. Bijna een kwart van de jongvolwassenen heeft suïcidale gedachten en iets minder dan de helft voelt zich eenzaam.

- Meer dan de helft van de jongvolwassenen vindt hun mentale gezondheid (zeer) goed en 43% kan stressvolle gebeurtenissen goed aan.
- Herstel na moeilijke periodes is sterk verbeterd: van 49% (2022) naar 66% (2024).
- Het aantal jongvolwassenen met suïcidale gedachten daalde van 30% naar 23%.
- Eenzaamheid nam af van 57% naar 44%.

Aandachtspunt: de mentale gezondheid van meisjes is minder dan die van jongens.

3. Ongeveer de helft van de jongvolwassenen ervaart prestatiedruk

- 55% van de jongvolwassenen ervaart regelmatig tot vaak prestatiedruk. Dat is ongeveer gelijk aan de regio en Nederland. Ze ervaren de meeste druk vanuit zichzelf. Druk vanuit anderen is vooral vanuit ouders of verzorgers, maar ook relatief vaker vanuit docenten of klasgenoten.
- Vergeleken met de regio en Nederland hebben meer jongvolwassenen (heel) veel vertrouwen in de toekomst en maken ze zich minder zorgen over maatschappelijke thema's.

4. Toename alcoholgebruik en tabak, flink hoger dan in de regio en Nederland

- Opvallend is de toename van het alcoholgebruik. 80% heeft recent alcohol gedronken tegenover 72% in 2022. Van de minderjarige deelnemers tussen de 16-17 jaar heeft 73% recent gedronken, van de deelnemers tussen de 18-20 jaar is dit zelfs 88%. Het aantal zware drinkers blijft stabiel (29%), maar is nog wel hoger dan in de regio en Nederland. Van de respondenten geeft 42% aan dat vrienden het normaal vinden om 10 glazen alcohol op één dag of avond te drinken. Dat is minder dan in 2022, maar meer dan in de regio en Nederland.
- Een grote toename is te zien in het roken van tabak: 36% rookt tabak tegenover 28% in 2022. Dit is ook meer dan in de regio en Nederland. Van de respondenten vapet 13% en 17% heeft recent cannabis gebruikt. Dat is ongeveer gelijk aan de regio en Nederland. Van de 21-25 jarigen heeft 10% recent ketamine gebruikt.

5. Veel jongvolwassenen vertonen risicovol (online) gedrag

- 20% heeft het afgelopen jaar online gegokt voor geld, dit geldt vooral voor mannen.
- 34% geeft aan de controle kwijt te zijn over hun sociale media gebruik, vooral jongvolwassen vrouwen. Dit is ook meer dan in de regio en Nederland.
- Minder jongvolwassenen gebruiken anticonceptie zoals het condoom en de pil dan in de regio en Nederland

Wat doen we met de resultaten?

1. Tegengaan eenzaamheid bij jongvolwassenen

Eenzaamheid is één van de belangrijkste risicofactoren voor het ontwikkelen van mentale klachten. Daarnaast kan eenzaamheid leiden tot meer middelengebruik. De gemeentelijke aanpak van eenzaamheid was tot nu toe enkel gericht op ouderen. Dit jaar starten we met een aanpak gericht op het tegengaan van eenzaamheid onder jongeren en jongvolwassenen. Hier worden de jongeren zelf nauw bij betrokken. Onze jongerenhonden in de dorpen zijn belangrijk. Ze sluiten nog niet voldoende aan bij de wensen van eenzame jongeren en jongvolwassenen. Daarom moeten wij hierin blijven investeren. We werken daarvoor samen met onze buurgemeenten.

2. Het verminderen van alcohol- en middelengebruik

De norm veranderen rond alcohol- en middelengebruik is voor elke inwoner in Bloemendaal een belangrijk aandachtspunt, niet alleen voor jongvolwassenen. Inzetten op het voorkomen heeft het meeste effect. Een wens is dat de hele gemeente bijdraagt aan normverandering rond alcohol- en middelengebruik. Dat is nu nog niet zo. Aanvullend aan de gezonde schoolaanpak zetten we daarom in op de directe omgeving van jeugd en jongeren (ouders, sport en vrije tijd, leeftijdsgenoten) en de beschermende factoren. We sluiten aan bij de landelijke campagnes IKpas, Zien drinken doet drinken en Stoptober.

3. Bloemendaalse aanpak in ontwikkeling

Naar aanleiding van de gezondheidsmonitor jeugd is vorig jaar de werkgroep mentale gezondheid en middelengebruik jeugd gestart. Deze werkgroep bracht in kaart wat er al wordt gedaan voor jongeren en waar meer inzet op nodig is. Er zijn meerdere gesprekken gevoerd met scholen, jongerenwerkers, vrijwilligers, sportclubs, huisartsen, jongeren, ouders en jeugdorganisaties in Bloemendaal. Besproken werd welke signalen zij opvangen rond mentale gezondheid en middelengebruik en waar zij mogelijke oplossingen zien. Eén van die oplossingen is een multidisciplinair voorveldoverleg jeugd: de Bloemendaalse aanpak. De Bloemendaalse aanpak is gericht op het beperken van de instroom naar specialistische jeugdhulp en het stimuleren van de uitstroom hiervan. Samen met o.a. het CJG, onderwijs, jongerenwerk, sportorganisaties en expertise van de gespecialiseerde jeugdzorgorganisaties, werken we aan de ontwikkeling van deze aanpak. De Bloemendaalse aanpak is onderdeel van het preventieve jeugdbeleidsplan 'Samen sterk voor de jeugd', wat voor het zomerreces aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

4. Gezonde school op het voortgezet onderwijs: regionale samenwerking

Slechts een klein deel van de Bloemendaalse jongeren en jongvolwassenen gaat naar de middelbare school in onze gemeente. Een regionale samenwerking met het onderwijs is daarom essentieel om Bloemendaalse jongeren en hun ouders te bereiken. Regionaal werken we volgens het landelijke programma Gezonde School, gericht op het verbeteren van (mentale) gezondheid en een gezonde leefstijl. De thema's middelengebruik, prestatiedruk, gevolgen van sociale media en seksuele gezondheid zijn hier onderdeel van. Voor scholen en partners stelden we in 2024 extra middelen beschikbaar om te investeren in effectieve interventies en ouderbetrokkenheid, gericht op het verbeteren van (mentale) gezondheid en verminderen van middelengebruik. Hier gaan we in samenwerking met Haarlem, Zandvoort en Heemstede mee door, zodat we zoveel mogelijk Bloemendaalse jongeren en hun ouders bereiken en gezamenlijk kunnen investeren in methoden die in de praktijk bewezen hebben resultaat te boeken.

5. Landelijke campagne 'Hey, het is oké'

Voor jongvolwassenen zijn gemeentegrenzen steeds minder van toepassing, doordat ze vaak buiten Bloemendaal studeren, werken en recreëren. Bloemendaal sluit daarom aan bij de landelijke campagne 'Hey, het is oké', die zich richt op 'oudere' jongvolwassenen en hulp biedt om met eenzaamheid, stress en prestatiedruk om te gaan. In 2024 besteedden we aandacht aan Hey, het is oké door middel van het kunstwerk Stoer aan het strand van Bloemendaal. In 2025 sluiten we aan bij de fietstocht voor jongvolwassenen 'We zien mekaar', die vanuit Leiden over het Kopje van Bloemendaal gaat.

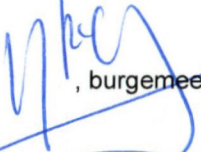
Meer informatie over de Gezondheidsmonitor

De rapportages die GGD Kennemerland heeft opgesteld naar aanleiding van de Gezondheidsmonitor zijn openbaar en te vinden op www.gezondheidsatlaskennemerland.nl.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Bloemendaal,

, burgemeester

, secretaris

Bijlage:

GMJV Rapportage Bloemendaal 2024